

5- Objektové programování I

Strukturované a objektové programování

- = paradigma (programovací styly)
- Strukturované: Využívá skoků, podmínek, cyklů, podprogramů – Pascal, C
- Objektové: Založeno na objektech obsahujících data (atributy/vlastnosti) a kód (metody) – C#, Java

Objekt

- => instance
- Místo v paměti alokované a nakonfigurované třídou/strukturou
- Program může vytvořit několik objektů stejné třídy/struktury
- Může být uložen v proměnné/kolekci
- V C# je třída Object nejvyšší základní třída

Dědičnost

- Tvoření nových datových struktur na základě starých
- Dědicí třída používá, rozšiřuje nebo modifikuje chování rodičovské třídy
- V C# lze mít pouze jednoho rodiče
- Konstruktory a destruktory se nedědí, každá třída si musí definovat svůj vlastní (zavolání původního konstruktoru za pomoci :base())
- Podporuje koncept znovupoužitelnosti, méně redundance
- Ze sealed třídy nelze dědit

Zapouzdření

- = Zabalení dat a metod a restrikce přístupu k nim
- Skrytí dat ve třídě
- private – pouze vlastnosti z dané třídy
- private protected - ke členům třídy mají přístup třídy, které z ní dědí a nachází se ve stejném sestavení (stejně dll/exe)
- protected – vlastnosti třídy a potomků
- internal - ke členům třídy mají přístup všechny třídy ve stejném sestavení
- protected internal – Ke členům třídy mají přístup všechny třídy ve stejném sestavení nebo třídy, které z ní dědí
- public – Ke členům třídy mají přístup všechny třídy

Polymorfismus

- Podstatou jsou metody, které mají všichni potomci definované se stejnou hlavičkou, ale jiným tělem (jiná implementace "stejných" metod)
- V C# virtual + override

Abstrakce

- Abstraktní třída = nejde od ní vytvářet instance, předek

Třída

- Referenční datový typ
- Vzor pro tvorbu objektů

Abstraktní třída

- Modifikátor abstract může používat třída, metoda, vlastnost
- Abstraktní třída je myšlena pouze jako základ pro ostatní třídy, nelze z ní vytvořit instanci
- Abstraktní členy lze použít pouze v abstraktní třídě, mají pouze hlavičku, tělo je definováno v dědicích třídách (pomocí override)

Statická třída

- Nemohou z ní být tvořeny instance, nelze z ní dědit
- Modifikátor static u třídy vyžaduje, aby měla všechny členy také statické
- U této třídy nelze tedy použít klíčové slovo new, ke členům třídy se přistupuje přes jméno třídy samostatně

Statický konstruktor

- Jakákoli třída může mít statický konstruktor (i vedle „normálního“ konstruktoru)
- Nemůže mít vstupní parametry
- Volá se automaticky (před vytvořením první instance nebo použitím statického členu), aby inicializoval statické atributy (nebo vlastnosti) dané třídy; k nestatickým atributům přístup nemá

Zapečetěná třída

- Slovo sealed
- Nelze ze třídy dědit
- Modifikátor lze také použít na override metody, aby již nešly přepisovat v dalších potomcích

Částečná třída

- Slovo partial
- Definice tříd, struktur a rozhraní lze rozdělit do více zdrojových souborů
- Všechny části se kombinují při kompilaci

Privátní konstruktor

- Pokud má třída privátní konstruktor, nemohou z ní ostatní třídy (kromě nested potomků) vytvářet instance
- Použití, pokud má třída metodu, která vrací její instanci (factory metod)

- Nebo pokud třída nemá žádné instance methods (~metody vyžadující vytvoření instance pro své volání), příkladem je knihovna Math
- (Pokud má třída všechny členy statické, doporučuje se i třídu samotnou udělat statickou)

Rozhraní

- Neboli jak je objekt viditelný zvenku
- Obsahuje výčet metod, vlastností, indexerů, událostí (pouze hlavička bez těla (od C# 8.0 může mít i tělo))
- Všechny členy jsou automaticky veřejné
- Třída implementující rozhraní musí obsahovat všechny jeho členy
- Nelze z něj vytvořit instanci
- V C# může třída dědit jen z jedné třídy, může ale implementovat více rozhraní. Rozhraní také mohou implementovat rozhraní.